

Seksueel Overdraagbare Aandoeningen

Mevr.drs. H. Verlinden-Ooms

Gevestigd Apotheker te Almere-Buiten

Mevr. drs. C.R.A. Verlinden

Co-assistente Geneeskunde VUMC Amsterdam

Dhr. drs. J.E.A.M. van Bergen

Huisarts-epidemioloog SOA Aids Nederland

Overzicht presentatie

- Inleiding
- Epidemiologie, diagnostiek en behandeling
 - Gonorrhoe, Chlamydia, HPV-infectie, Herpes genitalis, Syfilis, Trichomonas vaginalis
- Casuïstiek
- Samenvatting

Inleiding

- SOA Top 5 in Nederland
 1. Chlamydia
 2. Genitale wratten
 3. Herpes Genitalis
 4. Gonorrhoe
 5. Hepatitis B
- Jaarlijkse stijging van aantal SOA
- Actief testen belangrijk

Inleiding

- Risicogroepen
 - Seksueel actieve homo-mannen
 - Prostituees en prostituanten
 - Bepaalde etnische groepen
 - Heteroseksuele jongeren (met veel wisselende contacten)
- Drie kwaliteit-C's van het SOA consult
 - Correcte diagnostiek en behandeling
 - Contactwaarschuwing en partnerbehandeling
 - Counseling (advisering) safe seks, condoompromotie

Gonorroë *Neisseria gonorrhoeae*

Gonorrhoe *Neisseria gonorrhoeae*

- Epidemiologie
 - Incidentie 6.000
 - Risicogroepen
- Diagnostiek
 - Bacteriële kweek
 - PCR/LCR-techniek
- Behandeling
 - Cefotaxim 1000mg i.m. (zwangerschap, resistentie)
 - Ciprofloxacin 500mg p.o.
- Periode van partnerwaarschuwing
 - 6 maanden

Chlamydia *C.trachomatis*

Chlamydia *C.trachomatis*

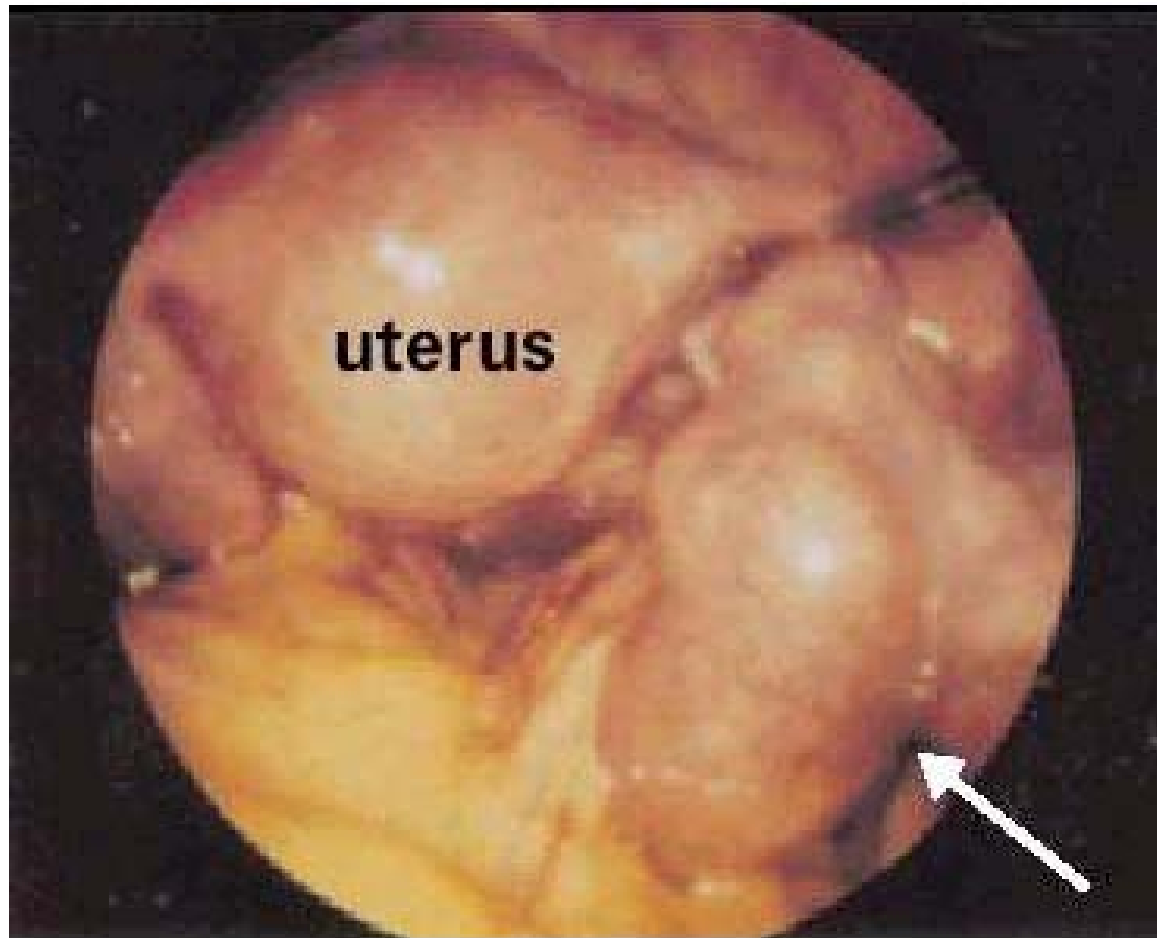
- Epidemiologie
 - Incidentie 60.000
 - Risicogroepen, breder verspreid
 - ↑ infertiliteit door salpingitis en EUG
- Diagnostiek
 - PCR/LCR
 - Urinetest (mannen/ evt. voor vrouwen)
- Behandeling
 - Azithromycine 1000mg p.o.
 - Doxycycline dispers 2 dd 100mg, 7 dgn
 - Amoxicilline 3 dd 500 mg, 7 dagen (zwangerschap)
- Periode van partnerwaarschuwing
 - 6 maanden

Urethritis

- Epidemiologie
 - Incidentie 23/10.000 mannen
 - Dubbelinfecties met *C.trachomatis* en *N. gonorrhoeae*
- Diagnostiek
 - Purulente afscheiding (grampreparaat) en/of eerstestraalsurine (> 10 leuko/veld)
 - Test op *C.trachomatis* en *N.gonorrhoeae*
- Behandeling
 - Azithromycine
 - Doxycycline
 - Bij dubbelinfectie uitbreiden met ciprofloxacin/cefotaxim
- Periode van partnerwaarschuwing
 - 6 maanden

Pelvic Inflammatory Disease

Pelvic Inflammatory Disease

- Epidemiologie
 - Incidentie 60-90/100.000
 - Opstijgende infecties, tubapathologie: infertiliteit/EUG/abces
- Diagnostiek
 - Klinisch beeld
 - Laparoscopie/transvaginale echo/Power Doppler/MRI
 - Test op chlamydia en gonorroe
- Behandeling
 - Direct na afnemen testmateriaal
 - Ofloxacin 2dd 400mg + metronidazol 2dd 500mg, 14 dgn
- Periode van partnerwaarschuwing
 - 6 maanden

Condylomata acuminata

Humaan Papilloma Virus (type 6 en 11)

Condylomata acuminata

Humaan Papilloma Virus (type 6 en 11)

- **Epidemiologie**
 - Incidentie naar schatting 25.000
- **Diagnostiek**
 - Klinisch beeld
 - PCR/DNA-hybridisatie (latente infectie)
- **Behandeling**
 - Zelfbehandeling met podofyllotoxine/imiquimod
 - 2e Lijn (podofylline/cryo-, electro-, lasertherapie/chirurgie)
- **Periode van partnerwaarschuwing**
 - Geen duidelijke periode bekend

Herpes genitalis

Herpes Simplex type 1 en 2

Herpes genitalis

Herpes Simplex type 1 en 2

- Epidemiologie
 - Incidentie 12.000
- Diagnostiek
 - Klinisch beeld
 - PCR
 - Viruskweek, HSV-antistoffen (Iga, Igm, en IgG)
- Behandeling
 - Indifferent smeersel, lidocaïne-vaselinecreme
 - Ernstige primo infectie of recidief: valaciclovir 2dd 500mg of famciclovir 3dd 250mg
 - onderhoud valaciclovir 1dd 500 mg
- Periode van partnerwaarschuwing
 - HSV-2 primo infectie → partners afgelopen 2 weken

Herpes Neonatorum

- Epidemiologie
 - Incidentie 2-3 per 100.000
 - Levensbedreigende aandoening
 - Zowel door HSV-1 als HSV-2
 - Moeder niet altijd HSV geïnfecteerd
- HSV-Infectie (<6 weken voor partus) → sectio
- Preventie van transmissie door Herpes labialis
 - Behandeling van koortslip (oraal of lokaal)
 - Hygiëne/vermijden van contact
 - Afdekken van laesies
 - Geen borstvoeding bij laesies aan tepel

Syfilis

Treponema pallidum

Syfilis

Treponema pallidum

- **Epidemiologie**
 - Incidentie 750
 - 1 op 10 ook HIV
- **Diagnostiek**
 - Luesserologie
- **Behandeling**
 - 2,4 ME Benzathinebenzylpenicilline i.m. (verdeeld over 2 billen)
- **Periode van partnerwaarschuwing**
 - Stadium I: 12 weken, stadium II: 6 maanden
 - Lues latens maximaal 2 jaar / lues tarda alleen vaste (ex)partner

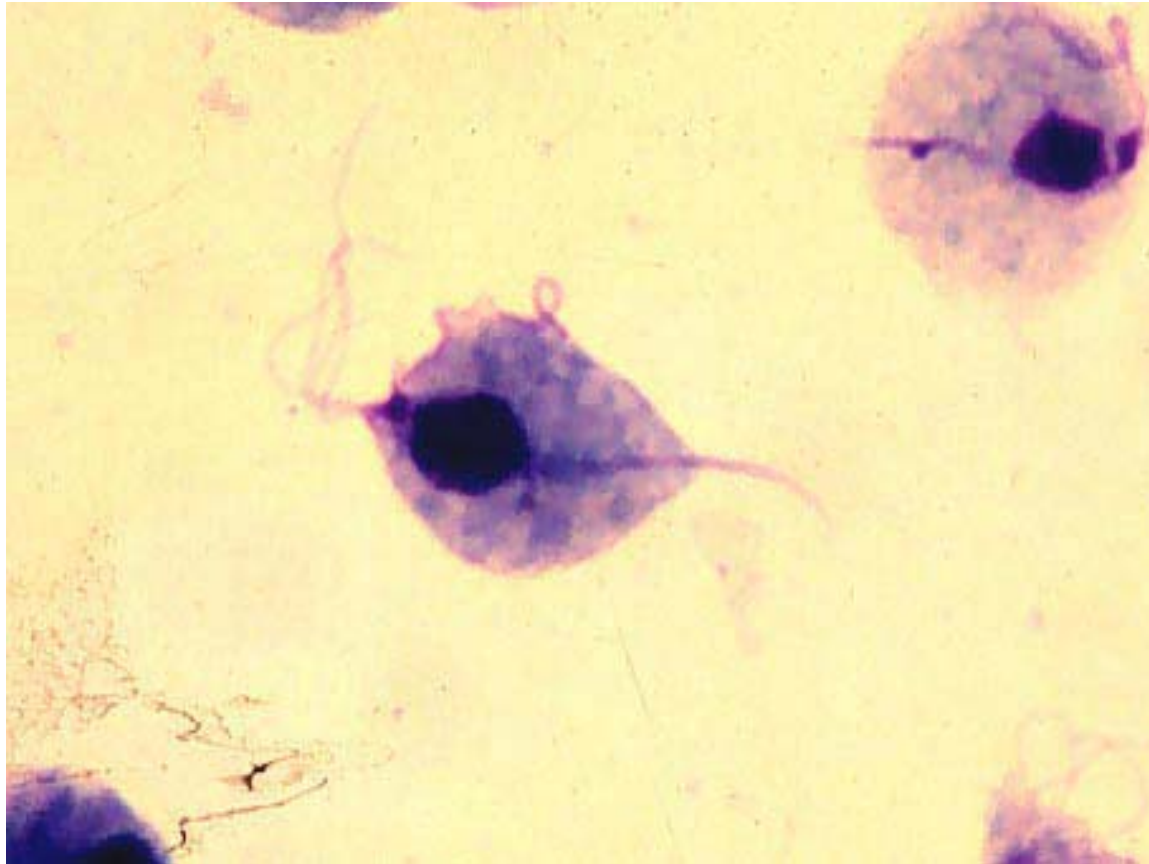
Trichomonas

Trichomonas vaginalis

Trichomonas

Trichomonas vaginalis

Trichomonas

Trichomonas vaginalis

- Epidemiologie
 - Incidentie 3000
- Diagnostiek
 - Direct preparaat van fluor vaginalis
 - Kweek
 - PCR
- Behandeling (incl. vaste partner)
 - Metronidazol 2 gram p.o.
(bij voorkeur niet in eerste trimester van de zwangerschap)
- Periode van partnerwaarschuwing
 - 4 weken

CASUS I: 24-jarige man

- Heterosexueel
- Pijnlijk gevoel penis gedurende 2 dagen
- Geen vaste partner
- Geen condoom gebruikt
- Purulente afscheiding

Diagnose: Urethritis

Diagnose Urethritis

- Wat schrijft u voor?
- Op welke verwekkers is uw therapie gericht?
- Behandelt u de eventuele partners ook? Zo ja, met wat?
- De patiënt is homoseksueel... (testbeleid, voorlichtingsbeleid)
- De afscheiding is waterig (urine-onderzoek +)
- Welke voorlichting en folders en door wie?

CASUS II: een 31-jarige vrouw

- Pijn in onderbuik met koorts (38.7 °C)
- Klachten sinds twee dagen
- Laatste menstruatie: 1 week geleden, pil
- Zelf geen wisselende contacten
- Op anamnese en bevindingen (purulente afscheiding, opdrukpijn, drukpijn adnexen)

Diagnose: PID

Diagnose PID

- Behandelen vóór de uitslag?
- Wat schrijft u voor en waarom?
- Partner heeft een purulent écoulement, wat nu?
- Partner: + chlamydia trachomatis zonder klachten
- Partner heeft klachten, maar u nog geen uitslag...

CASUS III: een 25-jarige vrouw

- Recidiverende urineweginfecties
- Wisselende partners
- Vage buikklachten

Diagnose: Chlamydia-infectie

Diagnose Chlamydia trachomatis

- Naast sediment nog meer onderzoek?
- Chlamydia! Welk recept geeft u?
- Mevrouw is zwanger. Wat nu?

CASUS IV: een 30 jarige man

- Pijnlijk, geïrriteerd plekje op penis
- Klachten sinds enige dagen
- Erosie met enige blaasjes
- Geen algehele malaise
- Geen opgezette inguinale klieren

Diagnose: Herpes genitalis

Diagnose Herpes genitalis

- Wat schrijft u voor en waarom?
- Wat schrijft u voor bij een recidief?
- Wat schrijft u voor bij meer 6 recidieven per jaar?

Samenvatting

- Verontrustende toename van het aantal SOA vooral van syfilis en aids, maar ook gonorrhoe en chlamydia
- Actieve opsporing van infecties en actief testbeleid
- Vroeg en effectief behandelen
- Gezondheidsvoorlichting en educatie